

Sosyalizme giden tıkanık yolu açmak için...

Coşkun ADALI, 28 Ekim 2015

Cumhurbaşkanlığı seçiminden önce, 10 Haziran 2014 tarihinde, “Zor Günler” başlıklı yazımıza şöyle başlamıştık:

“§.1. Türkiye'nin bugün en büyük sorunu Recep Tayyip Erdoğan'dır.

...

Nokta. Bu cümlelerin en önemli ögesi sonuna konan noktadır. “Türkiye'nin bugün en büyük sorunu Recep Tayyip Erdoğan'dır,” olmaz...Virgül olmaz, çünkü bu virgülden sonra ne gelirse gelsin cümlelerin iddiasını sulandırır...”

Ve yazıyı şöyle bitirmiştik:

“§.24. Leninci ilkeye göre, toplumsal ilerlemenin çıkarları, bir kişinin, bir grubun, bir partinin hatta bir sınıfın çıkarlarından önce gelir. İşçi sınıfının çıkarları hemen her zaman toplumsal ilerlemenin çıkarlarıyla çakışacağından devrimciler için bir sorun yoktur. Toplumsal ilerlemeyi, başta insan tüm üretken güçlerin gelişmesi olarak tanımlarsak, Türkiye'de bugün toplumsal ilerlemenin önündeki en büyük engel Recep Tayyip Erdoğan'dır. Türkiye'nin bugün en büyük sorunu Recep Tayyip Erdoğan'dır.”

§.1. Bu “en büyük sorunun” çözümü 16 ay sonra bugün gerçekten acilleşti.

Acilleşti, çünkü emperyalistler gibi Türkiye burjuvazisi de bugün için Erdoğan'a başka seçenek olmadığı konusunda uzlaştı. Erdoğan'la uzlaşma süreci 7 Haziran seçiminden hemen sonra başladı ve çeşitli eylemlerle ve söylemlerle kendini dışavurdu. Bunları kayda geçirelim.

§.2. Temel siyasi misyonu en zor anlarında, ama sadece en zor anlarında, Erdoğan'ı kurtarmak olan, başkaca da bir işe yaramayan Deniz Baykal derhal devreye girdi, şok geçiren Erdoğan'la görüştü. CHP'den kendisine bu görüşme için, “Üstüne vazife mi?” diye soran olmadı. Görüşme talep etmesi bile Erdoğan'ı şoktan çıkarmaya yetti, bir şey konuşmaları bile gerekmiyordu. Sonradan öğreniyoruz ki gerçekten de bir şey konuşmamışlar, aylar sonra Baykal o görüşmeye ilişkin olarak “Erdoğan koalisyona sıcak bakıyordu.” dedi. “Ne güzel kandırılıyorum değil mi?” der gibi... Milletvekillerinin yemin töreni sırasında Erdoğan'ın kısa bir süre için meclise gelmesi üzerine meclisin beyaz papyon kravatlı geçici başkanı Baykal'ın “Sayın Cumhurbaşkanı meclise teşrif ettiler.” şeklindeki anonsu unutulacak gibi değil... Erdoğan kim bilir içinden ne kadar gülmüştür.

§.3. Özellikle yolsuzluklarla, hukuksuzluklarla ve anayasa ihlalleriyle ilgili sadece meclis kararıyla ve bir hükümetin kurulmasına gerek olmadan yapılacak bir çok iş varken hiçbir şey yapılmadı. Tüm partilerin seçim propagandasında önemli bir yer tutan ve kamu vicdanını asıl sızlatan bu konular meclis gündemine getirilmedi. Meclis tutanaklarına bile geçirilmemiş oldular. Meclis başkanlığı oylamasında Bahçeli'nin Erdoğan'ı destekleyerek kritik anda bir kez daha AKP'ye biat ettiğini göstermesi de aynı uzlaşma mantığı doğrultusunda rezil bir gelişmeydi.

§.4. CHP ve basın başta olmak üzere herkes bir "seçmen 'koalisyon' istedi" palavrasına başladı.

Sanki bütün oy oranlarını vücuduna emmiş tek soyut bir seçmen var ve bu seçmen, "koalisyon" demiş gibi. Oysa oy veren herkes oy verdiği partiye oy verdi. "Koalisyon" konusunda seçimle eş zamanlı bir referandum yapılsaydı, yani "koalisyona evet" ile "koalisyona hayır" oylansaydı, açık ara "koalisyona hayır" kazanacaktı. AKP'li seçmen AKP kazansın diye, CHP'li seçmen CHP kazansın diye, HDP'li seçmen HDP barajı aşsın diye, MHP'li seçmen MHP koltuk sayısını arttırsın diye oy verdi. Koalisyon fikri, aslında AKP-CHP koalisyon fikri, kamuoyunda bu palavrayla, "seçmen 'koalisyon' istedi" palavrasıyla olağanlaştırıldı.

§.5. Emperyalizmin ve Türkiye burjuvazisinin seçimden sonra ortaya çıkan durumdaki tercihi de AKP-CHP koalisyonuydu. Erdoğan ise, “durun bakalım” deyip bu koalisyona “hayır” dedi. Bunu burjuvaziye de kabul ettirdi. AKP-CHP koalisyon görüşmeleri Erdoğan tarafından yönetilen bir orta oyunuydu. Eski Büyükelçi Onur Öymen, Kılıçdaroğlu’nun Davutoğlu’yla 33 gün konuştuğundan sonra halka dönüp “Koalisyon konusunu görüşmedik.” demesiyle hayrete düştüğünü söyledi. Peki ne konuşmuşlar? Erdoğan bilir ne konuştuklarını. Burada bizim için önemli olan Kılıçdaroğlu’nun dişe dokunur bir şey konuşmadan 33 günü gönüllü olarak çarçur etme nedenleridir. Bizce bu saçma sapan görüşme süreci sayesinde Kılıçdaroğlu her şeyden önce, bugün olmasa bile yarın olabilecek bir AKP-CHP koalisyonunun ön çalışmasını yaptı. Kamuoyunda “Bütün olup bitenlere rağmen, her şeye rağmen CHP AKP’yle görüşebilir, ülke için bu olumlu bir şeydir.” algısını oluşturdu. CHP, tek başına iktidar olsa bile AKP’nin 13 yıllık pisliği altında ezileceğini bildiği için, dövedemediği güçlü boksöre sarılan zayıf boksör gibi AKP’ye bulaştı, bu canavar rejimi kendi seçmeni gözünde muhatap alınabilirleştirdi.

§.6. Seçim sonrasında meclis oluşmuşken CHP’nin sık kullandığı laflardan biri de “Ülkeyi hükümsüz bırakmayız.” lafıydı. Buradaki mesaj “AKP’li bir hükümet bile hükümsüzlükten iyidir.” mesajıydı. “Ülkeyi hükümsüz bırakmayız.”, “Biz devlet terbiyesini biliriz.”, “Teamüllere uyarız.” türünden söylemler aslında CHP’nin hukuk devletinin yeniden inşa edilebileceğine, “Sayın” sözcüğünü başına eklemeyen hitap edemedikleri Cumhurbaşkanı’nın hukuk içine geri getirilebileceğine olan inancını gösteriyor. Burada artık Erdoğan’ın istifası, AKP iktidarının düşürülmesi hedef değildir. Hedef, hukuk devletinin hukuk devletini yıkanlarla bile olsa kurtarılabilmesine inanmak ve seçmenini de buna inandırmaktır.

§.7. Önemli bir veriyi atlamayalım: Kılıçdaroğlu, 7 Haziran seçimi sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kendisine dolaylı olarak “Bana ve aileme dokunmama güvencesi ver.” mesajı gönderdiğini açıkladı. Cumhuriyet’ten Erdem Gül’ün haberine göre (30.09.2015) Kılıçdaroğlu, AKP ile koalisyon kurulamamasına gerekçe olarak gösterdiği bir mesajı, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın mesajını, CHP seçim bildirgesinin açıklandığı ve milletvekili adaylarının tanıtıldığı toplantının basına kapalı bölümünde yaptı. Edinilen bilgilere göre toplantıda AKP ile koalisyonun neden kurulmadığını anlatırken Erdoğan’dan gelen mesajı Kılıçdaroğlu şu ifadelerle anlattı: “7 Haziran sonrası AKP ile koalisyon görüşmeleri sırasında bizden dolaylı olarak Erdoğan ve ailesine dokunmama garantisi istendi. Bize bu mesaj geldi. Ancak biz bu garantiyi veremeyeceğimizi ifade ettik. Çünkü bu konu yargının işi, bunun yargının konusu olduğunu söyledik ve reddettik”. Toplantıda CHP’li adaylardan Kılıçdaroğlu’na, “Bunu kampanyada kullanalım mı?” sorusu geldi. Kılıçdaroğlu, bu sorulara “Kullanmayın.” karşılığını verdi.

Şimdi burada biri önemli diğeri çok önemli iki nokta var. Önemli nokta, Kılıçdaroğlu hukuk devletine bağlılığını, üstelik Erdoğan gibi birine hem de kamuya kapalı olarak beyan etmeyi, AKP-CHP koalisyonunu kolaylaştırma ihtimali olan bir tavizi vermeye tercih ediyor. Çok önemli nokta

ise, Kılıçdaroğlu'nun, koalisyon girişimi battıktan sonra dahi, Erdoğan'ın gerçek endişesini yansıtan bir talebini CHP'nin yeni seçim kampanyasında kullandırtmamasıdır. Yani, rejim ne kadar zalim olursa olsun, devlet korunmalı, devletin en yüksek makamı kollanmalıdır. O makamda oturan kişinin devlet hukukuna bakışı ve tavrı ne olursa olsun... Yani devlet geleneklerinin korunması o devletin ne yaptığından bile önemlidir.

§.8. Erdoğan'ın elindeki önemli kozlardan biri, kendi tabanın onun ne meşruiyetiyle ne de gayri-meşruiyetiyle ilgilenmiyor olmasıdır. Bu koz sayesinde örneğin bazılarının şu veya bu seçimi boykot etmesi de umurunda değil. Öte yandan solcuların, sosyalistlerin son iki yıldır en çok sevdikleri sözcük, kendi politik etkisizliklerini unutturmak için kullandıkları sözcük "meşruiyet" sözcüğüdür. "Meşruiyet" aşağı, "meşruiyet" yukarı... "Erdoğan veya AKP veya AKP rejimi, meşruiyetini kaybetmiş, kaybediyormuş, kaybedecekmiş". Oysa seçimden sonra Erdoğan'ın bizzat kendisi darbe yaparak "meşruiyet" sözcüğünü çöpe attı. Erdoğan darbe yaptı. "Madem beni oyla başkan yapmıyorsunuz, ben kendi kendimi başkan ilan ediyorum, bu fiili durumu artık yasalarla mı, anayasayla mı nasıl isterseniz o şekilde meşrulaştırın." dedi.

§.9. CHP ve HDP bu darbeye yüksek sesle karşı çıktı. Gücü sınırlı, büyük sorunlarıyla boğuşan, ağır baskı altındaki HDP'nin değil ama CHP'nin halkı bu darbeye karşı koymaya çağırması, bürokrasiyi işi bırakmaya davet etmesi, yığınsal sokak eylemleri, yaygın sivil itaatsizlik, pasif direniş örgütlemesi meşru bir tavır olurdu. Yapmadı. AKP-CHP koalisyonu "umuduyla" dolu 1 Kasım seçimini beklemeyi yeğledi. Darbe oluyor, Kılıçdaroğlu ve Demirtaş "yeni bir anayasa lazım" diyor, aslında "yeni" değil sadece "bir anayasa lazım" demeleri yeterlidir. "Yeni" deyince sanki "eskisi Erdoğan'ın darbesini önleyemedi, darbe önleyebilir nitelikte yeni bir anayasa yapmak lazım" dermiş gibi bir anlam çıkıyor. Erdoğan, "Hukuk bitti, anayasa yok, her türlü adalet arayışına karşı elimde mahkemelerim var" diyor. Kılıçdaroğlu ise onun teamüllere uymadığına dikkati çekiyor.

§.10. SONUÇ: Erdoğan bugün 8 Haziran'da olduğundan daha güçlüdür. Seçeneği olmadığını dünyaya ve Türkiye burjuvazisine kabul ettirdi. Burjuvazinin işçi sınıfı ve halk üzerinde bu kadar ağır bir baskıyı bu kadar uzun bir süre sürdürebilecek bir alternatif bulması zordur. Erdoğan gücünü yaptığı darbeden alıyor. Bu darbe sayesinde yasadan, anayasadan, hukuktan tamamen kurtuldu. Hukuki, siyasi, mali her türlü denetimin ve tüm devlet içi mekanizmaların dışında, görünür devletten bağımsız ve mafya tipi bir örgütlenmeyle, devlet istihbaratının desteğinde ve özel korunmalı sığınağında tek adam rejimini yürütüyor. CHP ve MHP'nin bu darbeye karşı sandıktan medet umması, bu darbeyi kabul ettiklerini gösteriyor. Burjuvazi de bu darbeyi onaylamıştır, düzen için bu darbe seçeneklerden kötüler arasında iyisidir.

*

Erdoğan'ın olağanüstü bir iradesi var. Gözü kara, eli titremiyor, gözünü kırpmadan karar veriyor. Kadrosunu iyi korkutmuş, partisine hakim. Abdullah Gül'ün bitmek tükenmek bilmeyen "rahatsızlıkları", Bülent Arınç'ın "çıkışları", gidişattan "memnun olmayan" AKP'liler sakın bizi aldatmasın. Bu zırvalar sadece istimi almaya yarıyor. Oyla gitmeyecek.

Koltuğa yapışmasının elbette öznel, kişisel gerekçeleri de var. Binlerce yıl hapse mahkum olup hapishanelerde ölmek için kitlesel zulüm, cinayet, katliam, iç savaş, dış savaş her yolu dener, elindeki sınırsız gücü sonuna kadar kullanır. "Benden sonra tufan" diyor. Hayatta kalabilmek için

akla gelen gelmeyen her yola başvurabilir. Kişisel kaderini uslu uslu bir seçimin sonucuna teslim etmez. 1 Kasım seçiminin sonucu ne olursa olsun, **dışarıdan başka türlü bir müdahale olmazsa** Erdoğan iktidarı bırakmayacak.

Erdoğan'ın iktidarı için, yukarıda sıraladığımız gözlemler çerçevesinde nesnel gerekçeler de var. Dün gitmesi için oluşmuş politik irade bugün zayıflamış durumdadır. **Dışarıdan başka türden bir iradenin devreye girmesi gerekiyor.**

*

Durup bir durum tespiti yapalım.

§.11. Ülke son on beş yıldır giderek hızlanan bir toplumsal gerileme içindedir. Bu toplumsal gerilemenin durdurulması, toplumun ileriye doğru yürüyüşünün, toplumsal ilerleme sürecinin başlatılması yaşamsal bir sorun haline gelmiştir. **Toplumsal ilerlemenin bugünkü tarihsel gündemi, toplumsal gerilemeyi durdurmaktır.**

§.12. Toplumsal gerileme durdurulmalıdır, çünkü toplumsal mücadelenin koşulları her gün daha da olumsuzlaşmaktadır. En küçük bir muhalefet hemen kriminalize edilip olağanüstü orantısız bir devlet şiddetiyle bastırılmaktadır. En küçük bir muhalefet, yapana aşırı pahalıya mal olmaktadır. Demokratik haklar ve hukuk yok edilmiştir. “Hak arayan yurttaş” kavramının yerini “devlete karşı suç işleyen terörist” kavramı almıştır. Yargı, adaletin en büyük düşmanı haline gelmiştir. Hem topraklardan hem de kamu vicdanından oluk oluk kan akmaktadır. Birçok eksende bölünen toplumda bir arada yaşama arzusu hızla yok olmaktadır.

§.13. Toplumsal gerileme durdurulmadan toplumun ileriye doğru yürüyüşünü başlatacak talepler için mücadele temelinde bir toplumsal eylemlilik yaratılmıyor, bu yöndeki çabalar da sonuçsuz kalıyor. Harekete parti olarak katılan oportünistlerin içten pazarlıklı küçük hesaplarının yanı sıra işte asıl bu nedenle Birleşik Haziran Hareketi, BHH, likide olmuştur. Yine bu nedenle BHH'nin Gezi'yle bir ilgisi yoktur. BHH'nin kuruluş çağrısında yer alan, hepsi doğru ve haklı, hepsi kazanılması toplumu ileriye taşıyacak taleplere bakalım (20 Ekim 2014):

“Eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, kamucu, dayanışmacı, laik, bağımsız, toplumcu bir cumhuriyet ve ülke için gericiliğe, faşizme, emperyalizme, piyasacı yağma düzenine ve bunları temsil eden AKP rejimine karşı birlikte yola çıkıyoruz.

Birleşik Haziran Hareketi, anti-kapitalist, anti-emperyalist, anti-faşist ve gericiliğe karşı aşağıdaki ilke ve amaçlar doğrultusunda harekete geçecek bir halk örgütlenmesinin çağrıcısıdır:

- *Ülkemizin faşist ve dinci/mezhapçı zorbalığa sürüklenmesine dur diyoruz.*
- *Emekçilerin insanlık dışı çalışma koşullarına mahkum edilmesine, taşeronlaşmaya ve güvencesizliğe karşı, insanca bir yaşamı savunuyor, iş cinayet ve katliamlarının önlenmesi için mücadele ediyoruz.*
- *Piyasacı talan ekonomisine karşı çıkıyor, özelleştirme yağmasına karşı halkçı-kamucu bir ekonomiyi savunuyoruz.*
- *Dinin siyasal ve toplumsal yaşamı belirlemesine karşı laik ve özgür bir yaşam için bir araya geliyoruz.*

- *Bölgemizdeki emperyalist boyunduruğa karşı direnen halkların yanında yer alıyor, ülkemizin Ortadoğu'da savaşa sürüklenmesine karşı barışı savunuyor, bağımsız bir ülke ve kardeşçe bir bölge istiyoruz.*
- *Kürt sorununun çözümünde özgürlük temelinde kardeşlik ve birlikte yaşama iradesine dayalı, adil, onurlu bir barışı ve eşit yurttaşlığı esas alan bir çözüm için güçlerimizi birleştiriyoruz.*
- *Her tür cinsel ayrımcılığa, şiddete ve baskıya karşı duruyor, kadın cinayetlerine son vermek için harekete geçiyoruz.*
- *Doğanın tahribine, kentlerimizin ve yaşam alanlarımızın kar amacıyla yağmalanmasına karşı mücadeleyi her alana yayıyoruz.*
- *Halkın söz ve karar sahibi olacağı Meclisleri her alanda kurup, geliştireceğiz."*

§.14. Mantıksal bir bütün oluştursa da bu kadar yaygın amaç ve talepler, BHH'nin örgütlenme ve eylem perspektifini yufka hamuru açar gibi açtı, inceltti. Bu haklı taleplerin hiçbirinin elde edilmesinde bir arpa boyu bile yol alınamadı, alınamazdı. Örneğin, laik bir cumhuriyet, laik bir yaşam isteniyor ama ilkokul ikinci sınıflarına Arapça dersi konmasına karşı bile bir şey yapılamıyor. Sonuçta bu talepler bütününden ne kalıcı bir örgütlenme ne de yığınsal bir eylem çıkmadı, çıkamazdı. 'Gezi' bu muydu? Hayır. Milyonları iki ay boyunca kendiliğinden ve yüksek gerilimli eylem halinde tutan sadece ve sadece tek bir talep vardı: "Erdoğan İstifa!" Erdoğan'ı işte bu tek ve somut talebe dayanan eylemlilik korkuttu. "Erdoğan İstifa!" talebi, "Erdoğan'ın istifasından başka bir şey istemiyoruz" anlamına gelmiyordu, "Hele bir Erdoğan istifa etsin, gerisini sonra görüşeceğiz." anlamına geliyordu, eylemliliğin mantığı buydu. Gezi bunun için, "Bu daha başlangıç, mücadeleye devam" diyordu. Erdoğan iktidardan düşürüldüğü anda, toplumsal gerileme durdurulacak, bilince yansımış olsun olmasın, BHH'nin yukarıdaki talepleri uğruna son derece olumlu koşullarda mücadele başlayacaktı ve bu eylem süreci toplumu ilerletecekti. Toplumsal ilerlemenin bir devrime kadar gidip gitmeyeceğini, o devrimin içeriğini, savaşım sürecinin gelişimi ve süreç boyunca sürekli değişen güçler dengesi belirleyecekti. Ne kadar güzel! Hedef: Erdoğan - Talep: İstifası. Bu kadar yalın. BHH'ye giren partiler bu yalınlıktan kaçarak hem eylemden kaçmış oldular hem "Hiçbir şey elde edemeyeceğini biliyorsan aynı anda birçok şeyi iste." mantığıyla BHH'ni likide ettiler, hem de becerebildikleri kadarıyla Gezi adına Gezi'yi içdiş ettiler.

§.15. Bugün artık yeni bir Gezi, Gezi 2015, acilen gerekiyor. Gezi 2015, Gezi 2013'ten çok daha acildir... Hedef yine Erdoğan, Talep: Yargılanması. Gezi 2013'ten bu yana gün be gün işlediği büyük suçlar ve son darbesi artık acilen yargılanmasını gerektiriyor. Gezi 2015, "Erdoğan Yargılsın!" talebiyle şahlanmalıdır. Ve hemen şimdi şahlanmalıdır, çünkü 1 Kasım'a ve sonrasına umut bağlanacak bir durum yoktur.

§.16. Yine Gezi 2013'ün mantığı korunmalı, hedef ve talep çeşitlemesi yapılmamalıdır. Hedef daraltılıp yine Erdoğan'a indirgenmelidir. Okun ucu sivriltilmelidir. Yığınları eyleme geçiremeyen ve sadece ve sadece bu çerçevede yararsız olan ve kullanılmaması gereken hedefler ve talepler aslında Erdoğan'ı kurtaran hedefler ve taleplerdir. AKP hedef değildir. AKP gericiliği hedef değildir. AKP rejimi ve tepesindeki RTE hedef değildir. Erdoğan ve çevresi hedef değildir. Saray hedef değildir. Emperyalizm ve desteklediği Erdoğan hedef değildir. Erdoğan-Ergenekon ittifakı hedef değildir vb. **Hedef Erdoğan'dır.** Talep de onun yargılanmasına indirgenmelidir. **Talep Erdoğan'ın yargılanmasıdır.** Erdoğan'ın yargılanması hele bir başlasın AKP eriyip gidecektir.

*

Birleşik Haziran Hareketi'nin çağrısında yazılı olan toplumsal ilerleme taleplerinin yığınlarda yankı bulabilmesi için önce Erdoğan'ın iktidardan indirilmesi şarttır. Toplumsal ilerleme için gerekli politik irade rüştünü ancak Erdoğan'ı iktidardan indirerek ispatlayabilir. Erdoğan'ı iktidardan indiremeyen bir politik irade ergenlik çağını aşamaz, sürekli yaralarını sarar durur. Toplumsal ilerleme için mücadele asıl o iktidardan indirildiği gün başlayacak ve bugünden öngörülmesi zor ve uzun bir süreç içinde gelişecektir. Burjuva partilerinin ufku Erdoğan öncesine dönülmesiyle sınırlıdır. Toplum ve gençlik ise yıllardır süredir bu ağır zulümle bu şekilde ödeşmeyecektir. Erdoğan'ın yığın eylemleriyle iktidardan düşürülmesiyle başlayacak süreç, iyi mücadele edilirse sosyalizme giden yolu açacaktır.

*

Peki, Erdoğan'ı iktidardan indirmek amacıyla şimdi, bugün ne yapmamız gerekiyor? 7 Haziran seçimlerinde yaptığımız gibi 1 Kasım'da yine HDP'ye oy vermemiz gerekiyor. Büyük hile olasılığına ve baskıya rağmen... Erdoğan'ın tek başına hükümet kurabilecek bir çoğunluğa ulaşmasını mı yoksa ulaşmamasını mı isteriz? Tıkanan toplumsal ilerleme sürecini açmak için önce HDP yine barajı aşmalı ve mücadeleye yine ezilenlerin partisi kimliğiyle, Erdoğan'ın kabusu kimliğiyle katılmalıdır. Gezi 2'nin en büyük ve önemli müteffiki HDP olacaktır. Bugün HDP'ye oy vermek, sosyalizme giden yolda Erdoğan'ı iktidardan indirmenin ön şartlarından biridir. Her durumda, her fırsatta, her yolla Erdoğan'ı zayıflatmak hedefine kilitlenmek lazım. Sosyalizme giden yolda HDP'nin de büyük bir payı olmalıdır.